

महावाणी

ध्यायतो विषयान्पुंसः संगस्तेषपजायते ।
संगात्सञ्जायते कामः कामाक्लोद्धौभिजायते ॥

When a man allows his mind to muse on the objects of sense-enjoyments, an attraction for them is created. Attraction develops into craving and from craving follow causes for anger.

प्रधान सम्पादक	: नवराज उपाध्याय
प्र. विदेशक/सम्पादक	: कमल कुमार उपाध्याय ९८४५०४९८८५, ९८०८४७०७३२२
कार्यकारी सम्पादक	: कण्ठदत्त अखात, बिनोद प्याकुरेल
प्रकाशक/गुदक	: कृश्णल प्रकाशन अफसेट प्रेस, बारा
प्रिंटिंग सहाय्यार्थी	: ओमप्रसाद शर्मा
आई.टी. प्रगति	: भूषण कुमार भट्टा
कायालय-	आर्याचंड इलेक्ट्रोनिक्स, भरतपुरौक, कलैया
	फ्लायरस नं. ०५३-५०५०५६६,
	श्रीपूर, विराजगंग ९६,
फोन नं.	०५९-५२४३६६, फ्लायरस ०५९-५२३०१६
e-mail:-	kreepadab@gmail.com

<http://kreepa.wordpress.com>

सम्पादकीय.....

राजनीतिक माग संबोधनको आवश्यक

दिन चौ गुना रात छ गुना भने भै नेपाल
सरकारले तोकेको संविधान सभाको निर्वाचन
पनि क्रमशः नेपाली जनताको घर दैलोमा भित्रदै
छ। हुनत संविधान सभाको चुनाव फेरि हुदैनकि
भन्ने आशंखा पनि जनमानसमा उब्जाएको
पाइन्छ। तर त्यो भन्दैमा अब कुनैपनि हालतमा
संविधान सभाको चुनाव स्थगित गरिनु हुन्न ।
जनता संविधान सभाको पक्षमा भएकाले पनि
अब कुनै बाहाना फिक्केर चुनाव स्थगित गर्न
खोजियो भन्ने सातदल पतन हने निश्चय छ।

त्यसो त यदी तोकिएको समयमा संविधान सभाको चुनाव सम्पन्न चैत २८ गते भएन भने नेपाली जनताको भविष्यमाथि समेत प्रश्न चिन्ह तेरिन्छ । नेपालको वर्तमान लोकतान्त्रिक पद्धतीमाथि पनि प्रश्न तेरिने भएकाले चैत २८ गते जसरी भएपनि संविधान सभाको चुनाव सम्पन्न गराइनु पर्दै, त्यो सत्तामा सालेर भएकै हैसियतले सातदलको प्रमुख दायीत्व हो ।

तोकिएको समयमा संविधान सभाको चुनाव सम्पन्न गराउनका लागि तराईको समस्यालाई संबोधन गरिनुपर्छ । तराईका जनताले उठाएको राजनीतिक मागलाई राज्यले तत्काल संबोधन गर्नुपर्छ र अन्य मागलाई राज्यले त्यहीरुपवाट हेर्नुपर्दछ । यदी मधेशका सबै माग जायज हो भने संबोधन गरिनु पर्छ होइन भने त्यही हिसावले रणनीति सरकारले अपनाउनु पर्छ अनि मात्र तोकिएको समयमा चुनाव सम्पन्न हन्छ

सुस्तामा छैन राज्यको उपस्थिति

सुस्तामा अहिले राज्यको उपस्थिति रापो छैन । सो क्षेत्र राज्यविहीन अवस्था छ । त्यसैले भारतीय पक्षवाद दिवानैले अतिक्रमित हुँदै गाइरहेको छ । मातृभूमिको रक्खण्य सुस्तामा राज्यको उपरिस्थितिलाई प्रवाकारी ह्रपमा रुनिए अनियन्त्रित हुँदैन । सो क्षेत्रमा उपवास्त्वाय चौका, हुलाक, भोलुडो पुल र स्कूल व्यवस्थाय देउन । सशस्त्र प्रहरी र जनलाल प्ररकीरका भनन पनि जानू अख्यान्तरीय अवस्थाय छ ।

यो विशेष प्राथमिकताको विषय
भएकोले मन्त्रियोरिदृश आवश्यक
छलफलका लागि सुस्थानो भुदाइकोषको छ।
। मलाई विश्वास छ, राजनीतिक
समर्पितको बैठकपछि यस बारेमा
राज्यको उपस्थितिलाई प्रभावकारी
बाटुन एउटा साधा विहँहु हुँदै।
। आपातो नम्नवाचकोंको तरफामा सुन्नतमात्र
उत्तमस्थिती जीको श्यायामको प्रक्रियाको
अधिक बढाउन खै ले जग्नामात्रस्थ
काग्नालाग्नालाग्नि रिंग रिंग डिब्बालाग्नि

ते पाली भूमिसाथि आँखा गादै
आएको छ । तेयो, सामरिक महत्वको
कोणबाट पनि उत्तिकै अतिक्रमणमा
परेको छ । अरु खाले समस्या
समाधान भए पनि सामरिक
महत्वसंग जोडिएका समस्या हल हुन
सकेको छैन ।

-गिरिराजगणि पोखरेल

मात्रै भारत फर्केंको हो । नेपाली भूभागमा जुन ढंगले भारतीय सेना बस्दै आइरहेको छ, विगतका यी तथ्यलाई हामीले कदापि विसिनु हुँदैन

मूलक संविधानसभा चूनाव गराउने तयारीको संकल्पामालाको अन्यथाएँ रहेकोले सबै समस्या यसी ही अन्तरिम सरकारको लाभवट गर्न सकिएगा भन्न सकिदैन, तापनि समाधान गर्न सकिए समयमा पूछि छन्। तापनि समयमा पूछि छन्। तापनि

समस्या माझ उभिएको मूलक सामुँ अहिले जनआन्दोलनको लक्ष्य र देख बचाउने चिन्मावारी पनि तर्है गै आइपरेको छ। जनआन्दोलनको व्यापारिक प्राप्ति गर्ने नाममा राष्ट्र द्वावाउन हैदैन र राष्ट्र बचाउने नाममा पनि जनआन्दोलनको मूल लक्ष्य छोडैन हैदैन र साथ साथ पाँचोंको राजनीतिक परिवर्तनपछि नेपालमा भारतीय सेना आएको खियो। अठार वर्षसम्म नेपालमा बसेर मात्रै जो भारत फाँकिको खियो। तस्तेव दाचालाको कालापाणी क्षेत्रमा आएको भारतीय सेना पनि स्थायी बकर बनाएपछि यस्तो प्रवृद्धि र व्यवहार लाभमात्र उसको मिचाहा र खिचमिचोरूपै व्यवहार साथ आन्तसमर्पण गरिसक्नु सहयोगी भूमिका खड्क गरेको छ। राष्ट्रिय आन्त समर्पणलाई त्यागेर सुस्ता लगायतका अन्य भारतीय अतिक्रमणको विरुद्ध राज्य पक्षबाट सामान्यको पहलनी आम जनसम्बद्धात शस्त्र रूपमा प्रतिरोध पनि गरिनु पर्छ। भारतद्वारा सुस्ता लगायतका अतिक्रमित क्षेत्रको ममितामा र राष्ट्रियताका सदालमा आम नेपाली एकजुट भएर प्रतिकारमा उत्तिनुपर्छ।

गो धूलै दाउ —

ठूलाबडाको ठूलै दाउ

अचम्मको यो संसारामा धेरै किसिमका अचम्मलाग्दा कुराहरु पाइँदछन् । तीमये एउटा अचम्मको करूँ छा दार । हो, जति पनि जिवित प्राणीहरू यस समाजमा छन्, ती सबैको आपै दाउठरु छन् । दाउ बिनाको जीवन हामी कल्पनामध्य पनि गर्न सक्तैनै । जहाँ दार, त्यही जीवन । अर्थात्, दाउ भनेको जीवन र जीवन भनेकै दाउ । फरक केवल ठूलो र सानो मात्र हो ।

दाउ, ठूलाठूला देशहरूको आपै किसिमको हुनेवार्दछ, र सानातिना देशहरूको पनि आपै किसिमका सानातिना दाउहरू हुनेगर्दछन् । जस्तो भनी, अमेरिकी दाउका अगाही नेपाली दाउ धेरै तै फुच्चे विश्वन्ध । तर दाउ त आखिर दाउ तै हो नि । जस्तो कि भनी, अमेरिकाको दाउ होला, व्यालाको पनि दाउ होला । भारतको आपै दाउहरु होलान, चीनको पनि आपै किसिमका दाउहरु होलान् । कस्तै के दाउ गर्दछ, र कस्तै गर्दै भन्ने प्रश्न महत्वपूर्ण हुँदैन । यहाँ महत्वपूर्ण हुँचु क्वालीता दाउहरु ठूला छन् कि सान ?

जीवनमा जितसुकै हण्डर खाएका
भए पनि आफ्ना छोराथ्रीरेत त्यस्ता
दुख, सास्ती मास्यनाहरु नपाउन
भने दाउमा रहेका हुन्नन् ।

किसान र व्यापारी बीचको दाउ
पनि रोचक हुँदै । जस्तै, किसानको
दाउ हुँदै कि आफूले उत्पादन
गरेका वस्तुहरूले बजारमा राशी
मूल्य पाइँसेक । तर हुँदै थीक उल्टो
किनमने, व्यापारी एकै दाउमा
हुँदै । कसरी गाउँको उत्पादित
वस्तुहरूलाई सम्झो से सम्झोमा स्थिर
गर्ने र बढी से बढी मुनाफा आजन
गर्ने भने दाउ उस्को हुँदै । त्यस्तै
दाउ हुँदैन्नी र गरिबको बीचमा
कसरी आफूलाई त्यस क्षेत्रमा
समैभन्ना नीची बानाउने भए दाउमा
धनी माञ्चे हुँदै भने गरिब त्यो
दाउमा हुँदैन । त केवल एकेन
पकारण जीवन यापन गर्ने र
बालबच्चाको भविष्यलाई कसरी
मात्रिचित गर्ने मात्र दाउमा गरिब
हुँदै ।

हाकिम र कारिन्दा बीचको दाउ
पनि कम रोचक हुँदैन । जस्तै,
हाकिम साहेबहरूलाई कसरी आफ्नो
शेर्पी बिस्तार मर्ने र रामो
कायालयमा सरुना मिलाउने भने
दाउ हुँदै भने कारिन्दामा केवल

ज्ञानी. विद्यार्थी
वाईसीएलको केही पति दाउ छैन होला भन्नमिले ठाउं पनि बेखिन्न। त्यसमा पनि प्राचोडको आप्नो दाउ होला, बावरामको आप्नै, द्विरोधिएरहरुको आप्ना दाउहरु होलान् भने कमिसार, कमाप्डर, रक्षकमार्डर लगायथ शिविरभिका द्वापामारहु सवैसबैको आ(आप्नै किसिमका दाउहरु होलान्)। फरक केवल ठूला दाउ र साना दाउका मात्रै है।
प्रवर्णिकाका बीचमा पनि अनेकौ किसिमका दाउहरु हुन्छन्। जस्तो की भनौं, मोफलस्का प्रपञ्चिकाहरुको तुलनामा राष्ट्रियस्तरका प्रपञ्चिकाहरुको दाउ कैयैन गुना ठूला हुन्छ। लोकल पर्चिकाहरुमा केवल अलिअलि विजापनहरु जम्मा गर्ने र जातेसोसे पर्चिका चलाउने भन्ने दाउ रहेको हुन्छ भने केन्द्रीयस्तरका पर्चिकाहरुको अलि बेगले टाईपको दाउ दुन्छ। तर दाउ त दाउ तै ही नि। चाहे त्यो ठूलो होसं, चाहे जारी भने एमालेको आप्नै दाउ छ, माओआवादीहरुका आप्नै दाउहरु छन्। त्यस्तै दाउ अन्य राजनैतिक पार्टीहरुका पनि नहोलान् भन्न सकिन्न। आपां पार्टीहरु राष्ट्रो छाप छाइन सकियो भने भोली ठूले थोहोडामा राजाई गर्न पाइन्च्य भन्ने किसिमको दाउ सबैखाले कार्यकर्ताहरुमा हुन्छ। नेताहरु कार्यकर्ताहरुलाई रिभाउना दाउमा, कार्यकर्ताहरुलाई आप्ना नेताहारुलाई रिभाउने दाउमा। उदाहरणको लागि, घरबार छोडेर, ज्यानको आसा मारेर, पराही, जागीर सारीर त्यागेर १० वर्षसम्मको जनयुमामा होमिएका माओआवादी नेता लगायत छापामारहरुमा त्यस्तो के स्वार्थ थियो ? के उनीहाल आजको जस्तो परिस्थितिमा ढूलै करा हात पार्ने दाउमा थिएनन भन्न सकिएला ? तीमध्ये नेताहरुको दाउमा र छापामार तथा कार्यकर्ताहरुको दाउमा भिन्नतामा ? नेताहरुको दाउ अलि ठूलो थियो भने सानानिताना कार्यकर्ताहरुको साना थिए होलान्

। बस यत्ति मात्र हो ।
अहिले राजमहान् मधेसलाई बाढ़पास
गरेर, बल प्रयोग गरी भए पनि
निवाचन गराई छाडने दाउमा छ
साना ।
आप्नो शेषपछि, देशको प्रधानमन्त्री
झोरी होस भन्ने दाउमा गिरिजा
हुन्नपछन् भने कहिले गिरिजा जाला

। तर मध्ये स, जस्सरी भए पनि निवाचन हुने नैने दाउमा लागेको छ । खोटांडमा दुई दुईबटा प्रकृती चौंकी मात्र । अमुम गरेर हाताहतीयार र कम्प्याट डुइले लुटेर लै जानेहरु कृन दाउमा होलान् भन्नुनुँच ? हातीयार लुटेर लैजाने क्रममा नैने को स्तुनभएन ? निवाचन विथोलाका लाग्नी हातीयार चाहिएको रे ? यो के दाउ हैन ? दाउ त आखिर दाउ नै हो नि, हैन र पाठक ?

अथवा मन्त्रालयको दाउसंग अर्थातीन मन्त्रालयहरुको दाउको कृनै अर्थ हैन ? वृद्धी बजेट भएको कार्यालयको क्रम बजेट ट्रावला कार्यालयहरुको कृनै हैसियत हुने गरैन । ठूला पार्टीका आपाड भारेमुरे पार्टीहरुले कैनै हैसियत गर्खैनेन । जस्तै भनी, नैवेसंधिको आपाणे दाउ छ, अंविलको आपाणे, अर्थात क्रान्तिकारीको पनि त्यसै त्यसै अमूक दाउहरु होलान् । त्यसै,

र पाठ लगायत प्रधानमन्त्राका अपुताली स्थायाहरुला भन्ने दाउमा सुशिल को इराला, रामचन्द्र, शेरबहादुर, प्रकाशमान, नरहरी जस्ता होनहार नेतायागहरु नहोलान् भन्न साकिने बैनै संकेत कैवाट पाइन्छ ? त्यसै रामार्टीमा रामार्पोक क्रमायाग राखिएला, नभए राजदूत, निर्देशक, प्रत्यक्ष जाता बोके त जेनाला भन्न दाउमा आकर्षक मानिसहरु नहोलान् र ?

प्रधान पृष्ठक मान्छेहरु, पृष्ठक पाठीहरु, अन्य पृष्ठक पृष्ठक दाउहरु । यो हो आजको वास्तविकता । आजको मात्रै किन ? दाउको दैर्घ्यावधार धेरै तै लायो कि । पैरापिकाकलदेखि नै हो यस्को श्रीगणेश भएको । दाउ, सबैका लाग्नी जिउने एउटा माथ्यम बोको छ । दाउ बिनाको जीवनम निरन्तरक र निस्याम हुच्छ । तर दाउ यावै, दाउ लिदा, अस्तित्वक ठूलैराम गर्नुपर्नारहेछ, दाउ लिंदा पनि दूसै लिनपर्नारहेछ । त्यसै यो कहावत बनेको हैन होला(ठूलाबडाका दुले) दाऊ, सानातिनाका मा धाइ ।

